

Vårt Luftvärn

Luftvärnets Befälsutbildningsförbunds tidskrift

Nr 1 • Årgång 78 • 2018

Luftvärnets Befälsutbildningsförbund

Box 27019
102 51 STOCKHOLM

E-post: lv@forsvarsutbildarna.se
Internet: www.forsvarsutbildarna.se/lv
Facebook: [Svenskt Luftvärn](#)

Kansli

Tfn 08-664 71 89

Kursgården Lvbyn

Ytterskär 2, 764 92 VÄDDÖ
E-post: vaddo@forsvarsutbildarna.se
Internet: www.forsvarsutbildarna.se/vaddo

Bokningsansvarig

Magdalena Mayer
Tfn 0176-542 19

Vårt Luftvärn

PRV utgivningsbevis nr 1678

E-post: lv@forsvarsutbildarna.se
Ansvarig utgivare Per-Olov Lisén
Tfn mobil 0708-606060

Redaktör

Björn Kagger
E-post: bjorn.kagger@forsvarsutbildarna.se

Medlemskap

Avgift 40 kr per år, ständigt medlemskap 500 kr.
Betalas till plusgiro 598 88-8, alternativt till
bankgiro 966-1497.

Avgift för medlemmar i
Stockholms Luftvärnsförenings Skytteklubb och
Roslagens Hemvärnsförening betalas av
respektive förening.

Innehåll nr 1 år 2018

Det blev Patriot!.....	s 3
ULv våraktiviteter 2018.....	s 4
Nationaldagsfirande.....	s 4
Förbundsstämma och försvarsinfo ...	s 5
Luftvärnet på väg framåt.. ..	s 6
Försvarsinfo hos FMV.....	s 9
Ryssland förnyar sina lv-brigader...	s 10
Aurora: Unikt tillfälle att öva mot amerikanska attackhelikoptrar	s 13
Kurser i luftarbete och motåtgärder ...	s 15
Medlemsavgifter	s 16
Väddö kursgård.....	s 18
Aktiviteter våren 2018	s 20

Omslaget:

Amerikanska Apache-helikoptrar på
Gotland under FM-övningen Aurora.
Se artikel på sid 13.

Tryck: Affärstryckeriet, Norrtälje

MILJÖMÄRKT Trycksak lic nr 341 290

Det blev Patriot!

Per-Olov Lisén – förbundsordförande

Så kom beskedet, Sverige vill titta närmre på det amerikanska Patriot-systemet, som kan bli ryggraden i vårt framtida luftvärn. Även om alla nödvändiga åtgärder ännu inte är vidtagna – offert, förhandlingar och nytt beslut ska till – och det nog dröjer innan första svenska Patriot-roboten är i luften, så är det ändå ett mycket glädjande besked. Lägg därtill införandet av robot 98 och all annan utveckling som sker i luftvärnet.

Höstens Försvarsmaktsövning Aurora beskrivs av många som en stor framgång för Försvarsmakten och totalförsvaret. Även detta är en stark och glädjande signal om vår vilja och förmåga att försvara vårt land. Delar av Luftvärnsförbundet fick efter inbjudan från Luftvärnsregementet möjlighet att följa några moment i övningen. Vi fick bland annat besöka Bunge-basen på Gotland där amerikanska Apache- och Cherokee-helikoptrar baserades. De imponerande Apache-helikoptrarna agerade B-styrka till det svenska luftvärnet på ön; sannerligen goda möjligheter till unika övningsmoment och unik samverkan.

Jag drar mig till minnes Luftvärnsförbundets enträgna påpekanden och argumentation för ett starkt luftvärn, bl.a. med basering på Gotland. Jag var för egen del medförfattare till en debattskrift sensommaren 2010, och att hösten 2017 få alla dessa goda signaler och dessutom få se svenskt luftvärn i mycket professionell aktion på Gotland kan inte annat än värma ett luftvärnshjärta.

Denna utveckling gör också att Luftvärnsförbundet får en möjlighet att ta en mer

Per-Olov Lisén.

framåtlutad roll i framtiden. Vi kommer fortsättningsvis givetvis att agera och argumentera för ett starkt svenskt luftförsvar. Och vi kommer komplettera detta med att ta fram egna luftvärnsinriktade utbildningar, i första läget för Hemvärnet, kring grunderna i hur man ”tänker luftvärn”. Dröñarhotet, som vi skrivit om i tidigare nummer av Vårt Luftvärn, är ett annat viktigt område där vi vill bidra till en ökad kunskap, möjligen också i en förlängning ökad förmåga. Säkert behöver också den luftvärnsinriktade försvarsupplysningen öka i omfattning.

För att åstadkomma detta behöver vi öka vår rekrytering så att vi får tillräckligt med funktionärer för att genomföra det vi vill och behöver åstadkomma. Är du intresserad av att bidra så hör av dig till mig eller någon i förbundsstyrelsen!

Jag vill slutligen gratulera till nya stjärnor i Luftvärnsförbundets styrelse: Johan Huovinen, som befordrats till överste och Stefan Bratt, som under Aurora befordrats till kapten.

Slagfjädern kommer hem!

Några av våra medlemmar har undrat över att de får Slagfjädern. Försvarsutbildarnas regionala förbund i Stockholm och Södermanland postar sin medlemstidning även till Luftvärnsförbundets medlemmar i regionen – utan kostnad för oss.

Luftvärnsförbundets ledning uppskattar detta och hoppas på god läsning!

ULv våraaktiviteter 2018

- 16 januari: kvällslektion i Norrtälje
- 19-21 januari: helgövning vid Livgardet i Kungsängen
- 6 februari: kvällslektion i Norrtälje
- 16-18 februari: helgövning på Vaddö
- Vinterlov: centrala ungdomskurser i Ånn, för de äldre med minst en ”romb”
- 13 mars: kvällslektion i Norrtälje
- 16-18 mars: helgövning på Vaddö
- 17 april: kvällslektion i Norrtälje

- 27-29 april: helgövning på Vaddö
- 18-20 maj: helgövning på Vaddö, förevisning för anhöriga
- 5 & 6 juni: förövning och fanvakt vid Nationaldagsfirandet i Stockholm.

Kvällsövningar och studiebesök m.m. kan tillkomma. Ytterligare information kommer som vanligt månadsvis i kursorder och finns också hos ULv på Internet: www.forsvarsutbildarna.se/ulv

Nationaldagsfirande i Stockholm

onsdagen den 6 juni

Luftvärnsförbundet medverkar med en fanvakt i festtåget från

Kungsträdgården kl 1700

till det tv-sända nationaldagsfirandet på Skansen.

**Välkommen –
ingen föranmälan behövs!**

Förbundsstämma 2018

lördagen den 17 mars vid Militärhögskolan Karlberg i Stockholm

Luftvärnsförbundets ordinarie förbundsstämma 2018 samordnas med försvarsinformation på temat ”påverkansoperationer under ett svenskt valår”, med mycket kvalificerade föreläsare. Försvarsinformation och måltider är gemensamma med övriga rikstäckande förbund inom Försvarsutbildarna under lördagen den 17 mars med preliminärt program enligt nedan.

- 1130 Inmönstring och lunch.
- 1300 Inledning och utdelning av utmärkelser, försvarsinformation.
- Eftermiddagskaffe.
- 1600 Luftvärnsförbundets ordinarie stämma 2018 i egen lokal e s o.
- Förflyttning enskilt till K 1 mäss på Lidingövägen 28 för middag och samkväm.

Antalet platser till försvarsinformationen och middagen är begränsat. Vid behov kommer förtroendevalda förbundsfunctionärer och medlemmar i värnpliktsåldern att prioriteras. Förbundsstämman är öppen för samtliga medlemmar.

Lv-förbundet bekostar lunch och eftermiddagskaffe i anslutning till försvarsinformationen för föranmälda och antagna medlemmar. Middagen bekostas enskilt till ett subventionerat portionspris á 300 kr inklusive alkoholfri dryck, vilket inbetalas i förväg till **pg 59 888-8**. Resor och eventuell logi genom den enskildes egen försorg och bekostnad.

Slutligt detaljprogram och lokaler m.m. delges senare till antagna deltagare. Föredragningslista för stämman enligt stadgarna § 18, finns att hämta via Internet på www.forsvarsutbildarna.se/lv. Stämmohandlingar utdelas på plats. De kan också beställas från förbundskansliet efter stämman.

Skriftlig anmälan till Lv-förbundskansliet **senast fredagen den 23 februari**. Gärna med e-post till lv@forsvarsutbildarna.se, via telefon undanbeds. Ange önskemål (eller ej) om lunch, eftermiddagskaffe och middag.

Luftvärnet på väg framåt

Överstelöjtnant Lars Mörrby, Försvarets Materielverk

Två lavetter Patriot.

Foto: Försvarsmakten.

Under många år har den materiella utvecklingen inom luftvärnet i princip stått stilla. Luftvärnsbataljonerna har haft samma sensorer och verkanssystem under ganska många år. Det senaste tillskottet var när underrättelseenhet 23 (UndE 23) levererades för ca 15 år sedan.

De verkanssystem vi idag har i luftvärnsbataljonerna (eldenhet 70 och 97) är betydligt äldre än så. De systemen har genomgått renovering och modifiering men livslängden på systemen närmar sig slutet.

Uppgradering i två steg

Uppgraderingen av luftvärnsbataljonerna är därför i full gång och kommer att genomföras i två steg. Det första steget benämns Insatsförmåga Luftvärn (IF Lv), där eldenhet 98 (ElDE 98) är en väsentlig del och det andra steget är anskaffningen av medelräckviddigt luftvärn, nya sensorer

m.m. Ursprungligen var de åtskilda i tiden men förseningen inom IF Lv och tidigareläggningen av medelräckviddigt luftvärn innebär att de kommer att sammanfalla i tiden vilket kommer att innebära en rejäl utmaning för luftvärnsregementet.

IF Lv beställdes 2013. Förutom anskaffning av eldenhet 98 ingår bland annat anskaffning av luftvärnscentraler, implementering av nytt måldata-meddelande (LvM) samt anpassning av UndE 23 och PS 91. Även eldenhet 97 anpassas för att kunna ta emot LvM. ElDE 98 bygger på IRIS-T som i

EldE 98 med IRIS-T på bandvagn 410.

grunden är en jaktrobot, som bland annat svenska flygvapnet använder. För EldE 98 blir bandvagn 410 (bv 410) bärare av lavetten. På bakvagnen monteras en lavett med fyra robotar. Med EldE 98 får luftvärnet ett korträckviddigt system med mörkerförmåga och som klarar att bekämpa små mål av typ kryssningsrobotar. Roboten är vertikalstartande och är försedd med en IR-målsökare vilket ger helt andra möjligheter vid val av grupperingsplats än de system som luftvärnet har idag där man måste ha fri sikt till målet under hela bekämpningsförloppet.

Leverans i år – prov 2019

Leveranser inom IF Lv påbörjas under 2018. Första halvåret 2019 genomförs systemprov och skjutprov. Systemproven innebär att alla i IF Lv ingående delar testas och framförallt att alla delar fungerar tillsammans i en helhet och kan utbyta information på avsett sätt. 2019/20 utbildas

sedan det första kompaniet på Lv 6 för att vara operativt 2020. Kompani nr 2 utbildas sedan 2020/21.

EldE 98 med IRIS-T sedd bakifrån.

IRIS-T

Parallellt pågår anskaffning av medel-räckviddigt luftvärn. Det är inte enbart anskaffning av verkansenheter utan det ingår även anskaffning av nya sensorer, både aktiva och passiva, lednings- och sambandssystem, vissa fordon m.m. Anskaffningen kommer att ske i flera steg och det första steget är anskaffningen av verkansenheter.

Offert och förhandling om Patriot

Regeringen fattade under hösten beslut om att Försvarets Materielverk får skicka en offertförfrågan till USA och genomföra förhandlingar för anskaffning av Patriot. Beslutet innebär inte att det är klart att det blir Patriot. När förhandlingarna är klara och det finns en offert från USA behövs ett nytt beslut vad avser själva anskaffningen.

Allt tyder just nu på att det blir Patriot men beroende på utfallet av förhandlingarna kan det bli en annan inriktning. Att valet har fallit på Patriot beror på de operativa kraven och tidsfaktorn. Inriktningen är att initial förmåga skall finnas på plats 2020 och att full operativ förmåga skall finnas 2025. Patriot var det system som bäst motsvarade de operativa kraven kopplat mot tiden när initial förmåga ska finnas.

Kontrakt i sommar?

Att uppnå initial förmåga till 2020 kommer inte att bli lätt. Om vi utgår från att för-

handlingarna går enligt plan och att beslut fattas om anskaffningen av Patriot kan ett kontrakt med USA skrivas under i början på sommaren. Då återstår något mer än två år till initial förmåga skall vara intagen. Det som är kritiskt är att hinna få leveranser av materiel i tid och om det är möjligt vet vi när förhandlingarna är klara.

Utbildning i USA och Sverige

När det gäller utbildning kommer den till stora delar att genomföras i utomlands, åtminstone initialt, troligen främst i USA. Det pågår en genomlysning av det kursutbud som finns i USA och avsikten är att under 2019 skicka huvuddelen av den personal som skall placeras på Patriot till USA på utbildning. Eventuellt kommer några att gå vissa utbildningar under 2018 för att se om de uppfyller våra önskemål.

När materielen sedan har levererats till Sverige kommer ett team från USA att finnas stationerat i Sverige i något/några år för att stödja med utbildning, underhåll m.m. Det kommer även att inledas diskussioner med Patriot-förband i vår närhet om samarbete. Tyskland och Holland har sedan ett antal år Patriot, det finns amerikanska Patriot-förband i Europa och Polen är på väg att anskaffa Patriot. Förutsättningar för att hitta samarbetspartners när det gäller utbildning, träning m.m. är med andra ord goda.

Det som nu pågår är den största ombeväpningen sedan luftvärnet blev ett eget truppslag. Nästan all luftvärnsmateriel i luftvärnsbataljonerna kommer att ersättas de närmaste åren. Luftvärnsbataljonerna kommer att få en helt annan förmåga och med anskaffningen av medelräckviddigt luftvärn en helt annan roll i luftförsvaret.

Vad händer på luftvärnsfronten under Patriots paraply?

Förvarsinfo vid FMV i Stockholm måndagen den 26 februari kl 1815–2100

Lvrb 70.

Foto: B Kagger.

Sveriges luftvärn är under stark utveckling. System "Patriot" med medellång räckvidd (upp mot 160 km) kan komma att anskaffas från USA samtidigt som robotsystem 98 "IRIS-T SLS" är under införande. Härutöver verkar trotjänarna robotsystem 97 "Hawk", 70 och delar av 90 tillsammans med eldrören i våra luftvärnskanonvagnar och flottans fartygsluftvärn.

Luftvärnsförbundet besöker Försvarets Materielverk (FMV) för egen information om läget och utvecklingen i luftvärnet på temat: *Vad händer på luftvärnsfronten under Patriots paraply?* Besöket är öppet för samtliga medlemmar. Antalet deltagare är dock begränsat. Vid platsbrist prioriteras förbundsfunctionärer, befäl i värnpliktsåldern med luftvärnsutbildning och ungdomar i ULv.

Plats: FMV på Banérgatan 62 i Stockholm. Närmaste T-banestation är "Karlslan".

Tid: samling senast kl 1815 för säkerhetskontroll. Senare inpassering är inte möjlig.

Skriftlig ansökan, gärna med e-post **senast måndag 19 februari** till lv@forsvarsutbildarna.se

Besked om antagning, eller ej, ges med e-post senast onsdag 21 februari.

OBS – FMV är ett skyddsobjekt – medför giltig legitimation.

Välkommen med din ansökan!

Ryssland förnyar sina luftvärnsbrigader

Överstelöjtnant Jan Forsberg

En BUK-robot startar.

En hel värld skakades genom nedskjutningen av ett Malaysian Airlines flygplan i juli 2014. Denna Boeing 777 med 298 passagerare blev omedelbart ett offer för denna fullträff på den annars så ljusa himlen över östra Ukraina.

Den 70 kg tunga stridsdelen gjorde tyvärr sitt jobb och luftvärnsrobotsystemet "Buk" (NATO beteckning SA-11 Gadfly och efter modifiering SA-17 Grizzly) kom på allas läppar. Kriget i östra Ukraina blev tydligt för alla och den ukrainska underrättelsetjänsten pekade snabbt ut rebellsidan som skyldig.

Redan i Georgienkriget 2008 visade systemet sin dödlighet. Minst fyra ryska stridsflygplan sköts ner av georgiska luftvärnsrobotar från Buk-systemet. Georgien hade tidigare köpt systemet från Ukraina.

Historik

Utvecklingen av det semiaktiva robot-systemet Buk kan härledas till kriget 1973 i Mellanöstern (Yom Kippur). Där framstod det framgångsrika systemet "Kub" (NATO beteckning SA-6 Gainful) som en väsentlig faktor vid egyptiernas initiala framgångar. Vid Suezkanalen hade Egypten grupperat ett stort antal medelräckviddiga moderna luftvärnsrobotsystem av typ Kub. Räckvidden var 30 km och med en höjdtäckning på 14 000 meter blev det en effektiv skyddsbarriär mot israeliskt flyg. Dessa system skyddades på låg höjd med det nya

Luftvärnsrobotsystem KUB (SA-6) i Sinai 1973.

eldrörssystemet ZSU-23/4 som höll rent på höjder under 2 000 meter. Resultatet blev för Israels flyg att 108 flygplan förlorades under den första dagens strider. Detta var katastrofala följder som fick Israel att använda nya metoder och ny taktik. De ryska konstruktörerna var med och följde utvecklingen på nära håll under kriget.

De nya systemen Buk kom i slutet av 1970-talet och hade utvecklats från erfarenheterna från just Yom Kippurkriget.

Varje eldenhet fick en egen belysningsradar som till nöds även kunde användas för spaning. Svagheten i Sinai visade sig vara att om spaningsradarn eller stridsledningsfunktionen slogs ut så försvann all förmåga för autonom strid.

Buk som system

Systemet är uppbyggt kring hög taktisk rörlighet med terränggående fordon. Erfarenheterna av fasta luftvärnsställningar var att de är sårbara för bekämpning. Dessutom, om uppgiften är att skydda större arméenheter, måste det till en rörlighet för att följa de ständigt omgrupperande arméförbanden.

Ett Buk luftvärnsförband av typ batteri/kompani bestod av en spaningsradarenhet som kopplade med stridsledningsfunktion även svarade för IK; det vill säga igenkänning av fiende eller eget flyg. Dessa

ledningsenheter kunde även integrera och leda andra lättare system som Tunguska, Strela-10 och Igla. Varje enhet hade därutöver sex eldenheter med egen radar för belysning av mål. Nackdelen med systemet var att varje eldenhet kunde bara bekämpa ett mål åt gången.

För att skapa uthållighet i förbandet tillfördes ett omladdningsfordon med extra luftvärnsrobotar. Samtliga fordon hade skydd mot NBC-stridsmedel.

Lågspaningsradar till Buk-systemet.

Buk utvecklas stegvis

Under 1990-talet och fram till 2005 kom det nya robotar med förbättrade prestanda och som fick systemet att få en räckvidd av 50 km och med en höjdtäckning upp till 35 000 meter. Exporten ökade och fortfarande använder sexton länder Buk-systemet i sina stridskrafter. Finland hade under en tid en bataljonsenhet (18 eldenheter) av typ Buk-M1. Den har emellertid ersatts med ett NASAMS-2 system, som bygger på AMRAAM-robotar, men med i stort likartade prestanda som Buk-systemet. Nu kan Finland med NASAMS-2 bekämpa fler mål samtidigt eftersom robotarna är av typ Fire and Forget.

Även en marinversion av systemet har tagits fram och flera större örlogsfartyg använder detta. Även Kina har tagit fram sin version av systemet som benämns HQ-16.

Buk M-3-systemet.

Ett stort tekniksteg Buk-M3

Sedan 2016 tillförs de ryska luftvärnsbrigaderna ett helt nytt Buk-M3 system som en del experter menar att det är förmågemässigt ett stort steg framåt. Ingenjörerna vid företaget Almaz-Antei har inte nöjt sig med en mindre uppgradering utan har i vissa avseenden helt nyutvecklat delar av Buk-M1 och M2. Vid årets slut 2017 hade tre luftvärnsbrigader utrustats med detta. I vårt närområde har den 53. Luftvärnsrobotbrigaden i Kursk erhållit det nya systemet. Förbandet ingår numera i den nyuppsatta Första pansararmén som ingår i det västra militärområdet. Förbandet utpekades 2014 av den ukrainska underrättelsetjänsten som ansvarigt för nedskjutningen av Boeingplanet i Ukraina men allt är ännu långtifrån klarlagt.

Efter att ha genomfört provskjutningar vid den välkända robotskjutplatsen Kapustin Yar vid Astrachan (100 km öster om Volgograd) har förbandet blivit operativt.

Buk-M3 har en helt ny robot med ny elektronik och hela systemet utklassar de äldre S-300 systemen enligt experterna. Systemet kan engagera allt från taktiska till strategiska stridsflygplan med stor precision. Taktiska ballistiska robotar och signal-sökande robotar kan bekämpas såväl som drönare och styrda bomber. Även kryssningsrobotar kan bekämpas på höjder ner till 15 meter.

De nya robotarna är sex till antalet för varje fordon och har nu ett skyddande kanisterhölje. Samtlig prestanda för systemet har förbättrats. Räckvidden har ökats till 70 km radie. Robotens hastighet har ökats och är nu 1550 meter/sekund vilket motsvarar drygt 5 500 km/tim.

Systemet har fått en multifunktion genom att IR-målsökare tillförts och numera kan ett batteri/kompani bekämpa 36 mål samtidigt. Med de ursprungliga systemen kunde tidigare endast sex mål bekämpas samtidigt.

Luftvärnet i de ryska arméstridskrafterna

Redan på brigadnivå vid de motoriserade skyttebrigaderna och pansarbrigaderna finns det luftvärn för skydd av brigaden. Varje brigad förfogar över två luftvärnsbataljoner vilket låter mycket. Enheterna är mindre, men trots allt satsar Ryssland mycket på luftförsvar även på taktisk nivå.

Varje armé har sedan sin egen luftvärnsrobotbrigad som svarar för det taktiskt-operativa skyddet. Brigaden har sina egna telekrigsdelar och även kvalificerade reparationsresurser. Tre skjutande bataljonsenheter ingår.

Utöver dessa förband finns det operativ-strategiska luftvärnsförband. Dessa är utrustade med långräckviddiga system som S-400 med upp till 400 km räckvidd. Även nyare versioner av S-300 ingår i dessa enheter. Dessa enheter skyddar viktig infrastruktur och kan förflyttas och kan på det sätt skapa ett ökat skydd för områden som utsätts för hot.

Sammantaget har Ryssland nu fått en ökad förmåga inom luftförsvarsområdet för de taktiskt rörliga arméförbanden. Enheterna är utprovade för att klara en störd miljö där elektronisk krigföring är vardag.

Unikt tillfälle för luftvärnet att öva mot amerikanska attackhelikoptrar

Kapten Stefan Bratt, informationsbefäl, Luftvärnsbataljonen

Samtliga foton: Stefan Bratt.

– Du osäkrar med vredet till vänster och avfyrar roboten med knappen på vredets ovansida. Robotskytten Daniel Hansson visar handgripligt hur major Romanowski från amerikanska 12th Combat Aviation Brigade avfyrar det svenska robot 70-systemet.

Under flera dagar i samband med Försvarsmaktsövning Aurora gavs det svenska luftvärnet unika möjligheter att öva mot attackhelikoptrar av typen AH-64 Apache.

– För vår del är de planerade övningsmomenten unika tillfällen för våra förband att öva mot kvalificerade system som attackhelikoptrar. Dessutom kan vi under tiden som övningen går skala upp svårighetsnivån så att båda parter får en god utdelning av respektive systems insatser, säger momentövningsledaren, major Oskar Hullegård.

Flyger på lägsta höjd

De amerikanska Apachehelikoptrarna kommer inflygande bara några meter över

de plöjda åkrarna, någon mil norr om Visby. I slutet av fälten står tre luftvärnskanonvagnar 90 samt ett antal eldenheter robot 70 redo att rikta in sina system mot de anflygande helikoptrarna.

Tisdagens moment följdes, förutom ett antal utsända representanter för både svensk och internationell media även av delegationer från svenska och finska försvarsdepartementet, ledda av respektive försvarsminister.

De amerikanska gästerna intygar att de också är mycket måna om att få ut så mycket som möjligt av samövningen:

– Det finns ett flertal viktiga målsättningar som vi hoppas kunna uppfylla med vårt

De amerikanska attackhelikoptrarna sveper in på mycket låg höjd och utgör mål för de svenska robotskyttarna vid robot 70-eldenheterna.

deltagande. För det första är det viktigt för oss att öva logistiken som följer med att flytta förbandet från ett land till ett annat. För det andra får vi öva mot system som vi normalt inte stöter på samt inte minst får vi kunskap om hur den svenska Försvarsmakten med dess olika delar opererar vilket är nog så viktigt om det blir aktuellt att vi ska samarbeta i andra sammanhang, säger major Romanovski.

Uppdrag i Afghanistan

Han berättar att hans enhet varit engagerade i långvariga uppdrag i Afghanistan och gärna genomför sin strid under mörker.

– När vi flyger under dagtid är vi som mest sårbara och eftersom våra system är mycket väl lämpade för strid i mörker vill vi helst operera i mörker, förklarar Romanowski.

Förbandsinstruktören, kapten Fredrik Ingvarsson intygar de amerikanska gästernas

givmilda inställning till att informera och diskutera hur de taktiskt utför sina uppdrag.

– Jag upplever det verkligen som en ”win-win”-situation då våra skyttar förklarar hur de agerar i vissa taktiska situationer och de amerikanska piloterna i sin tur berättar om hur de upplever hur vi kan agera för att bekämpa dem, säger Fredrik Ingvarsson. Daniel Hansson inflikar också:

– Det känns bra att veta att piloterna tycker att våra system i vissa lägen är mycket besvärliga att hantera. Kul att vi kan göra livet lite surt för dem...

Rb 70-skytt får korn på en Chinook transporthelikopter.

Kurser i lufthot och motåtgärder

Luftvärnsförbundet avser att starta kurser i lufthot och motåtgärder för främst Hemvärnsförband. Kurserna kommer att omfatta 3+3 timmar och genomföras antingen samlat under en dag eller uppdelat på två kvällar.

Huvudansvarig är mj Johan Jönsson, ledamot i Lv-förbundsstyrelsen och yrkesofficer från f d Lv 3 (numera LG). Målgruppen är, inledningsvis, främst bataljonschefer/stf, stabsmedlemmar, kompanichefer/stf och plutonchefer/stf från andra förband än luftvärnsförband, främst inom Hemvärnet.

Kurserna innehåller utbildning om det moderna lufthot som kan förväntas från en högteknologisk fiende, respektive vilka motåtgärder som det egna förbandet kan vidta för att undgå upptäckt och bekämpning. Kurserna kommer beröra konfliktskalan från gråzon till öppen konflikt.

Under våren 2018 genomförs en inledande dagkurs, främst för att pröva och utveckla konceptet, följt av en helgkurs under hösten för att utbilda blivande kurschefer och instruktörer. De senare förväntas sedan från och med 2019 själva kunna leda kurser i 3+3 timmar inom sin hemregion (i norra, mellersta eller södra Sverige) med av oss framtaget material och med finansiering från Hemvärnsförband (motsv.) med utbildningsbehov. Som blivande kurschef och instruktör söker vi i första hand dig i värnpliktsåldern (under 47 år) som är utbildat luftvärnsbefäl. Gärna lägst f d värnpliktigt kompanibefäl (VO/Fk), men även andra lämpliga och intresserade kan komma ifråga. Du måste dock ha vana som lärare (trupp utbildare), och vara villig att åta dig flera genomföranden av Luftvärnsförbundets kurskoncept under de närmaste åren. Erfarenhet från Hemvärnet är meriterande.

Dagkurs i lufthot och motåtgärder - på K 1 i Stockholm lördag 24 mars

Kursen genomförs främst för att pröva och utveckla konceptet ovan. Den riktar sig i första hand till blivande kurschefer och instruktörer, men är i mån av plats även öppen för andra medlemmar. Luftvärnsförbundet står för resor och förplägnad, samt vid behov logi.

Skriftlig intresseanmälan att bli kurschef/instruktör, respektive att delta som elev i dagkursen lördagen den 24 mars, insänds **senast den 15 februari** med e-post till lv@forsvarsutbildarna.se Anmälan ska innehålla namn och personnummer. Enkel meritförteckning och referenser ska bifogas för er som aspirerar till att bli lokala kurschefer. Besked om antagning, eller ej, till dagkursen ges med e-post senast den 1 mars. **Välkommen med din ansökan!**

Johan Jönsson, Mj/kurschef och konceptansvarig.

Medlemsavgifter

Avgift

Medlemsavgiften är för ständigt medlemskap 500 kr och för ett kalenderår 40 kr. Medlemsavgiften betalar du in till plusgirokonto 59 888-8 alternativt till bankgirokonto 966-1497, vid början av året, utan att ha fått inbetalningsavi.

Avgiftsbefriade

Är du aktiv medlem i Luftvärnsförbundets ungdomsavdelning (ULv) så är du befriad från medlemsavgift. Hedersmedlemmar betalar inte medlemsavgift.

Skytteklubben och Hemvärnsföreningen

Medlemsavgift till Luftvärnsförbundet för medlemmar i Stockholms Luftvärnsförenings Skytteklubb och Roslagens Hemvärnsförening betalas av respektive förening.

Lv 3 kamratförening

Kamratföreningens medlemmar är individuellt anslutna till Luftvärnsförbundet och skall betala medlemsavgift direkt till förbundet.

Uteslutning

Medlem som inte betalat medlemsavgift under ett år anses med automatik ha lämnat förbundet, om medlem inte fyllt 70 år och varit medlem i minst 25 år.

PlusGiro		INBETALNING/GIRERING A		Kod 1
Meddelande till betalningsmottagaren		Till PlusGirokonto		
<i>Avgift för Georg Ekeström</i>		59 888-8		
<i>Persnr: 441012-5035</i>		Betalningsmottagare (endast namn)		
<i>Tfn hem: 0176-164 07</i>		Luftvärnets Befälsutbildningsförbund		
<i>Mobil: 0706-335 569</i>		Avsändare (namn och postadress)		
<i>E-post: georg.ekestrom@telia.com</i>		<i>Georg Ekeström</i>		
Meddelande kan ej lämnas på baksidan		<i>Grindvägen 22 B</i>		
		<i>761 62 Norrtälje</i>		
Från PlusGiro/personkonto (vid girering)		Svenska kronor		öre
		4 0		0 0
#	#			# 04 #

VÄDDÖ KURSGÅRD

Kurs och konferens för hela totalförsvaret

NYA SATSNINGAR INFÖR 2018 PÅ VÄDDÖ KURSGÅRD

Med nyrenoverad restaurang, nybyggd bar och ny förväntansfull personal nyöppnade Vaddö Kursgård i april 2017. Nu efter avslutad säsong kan vi konstatera satsningar som gjordes var mycket uppskattade av såväl nya som återkommande gäster.

Nytt för säsongen 2018 är vår nyrenoverade relaxavdelning med vedeldad badtunna och soldäck. Vi fortsätter att förbättra och renovera Kursgården även under kommande säsong. Vår konferensbyggnad ska få en uppfräschning och stugorna renoveras.

Vi erbjuder boende i enkelrum, dubbelrum och stugor med trinettkök. Kursgården passar lika bra för ett besök med familjen som för konferensen eller kursen.

Luftvärnsförbundets medlemmar har särskilt goda priser hos oss. Från 665 kr / person och natt bor du bekvämt med helpension. Under 2018 kommer vi att satsa på flera arrangemang för medlemmar, så som midsommarfirande och kräftskiva. Håll er uppdaterade på vår hemsida!

Vaddö Kursgård Lv-byn
Ytterskär 2
76492 VÄDDÖ

Tel.: 0176-542 19
info@vaddokursgard.se
www.vaddokursgard.se

Väddö Kursgård 2018

Filip Scheynius, VD, Väddö Kursgård

2017 var ett spännande och utvecklande år för Väddö Kursgård. Förutom att gården nu drivs som aktiebolag skedde flera större renoveringar.

Den tidigare matsalen byggdes om till en hemtrevlig restaurang med tillhörande bar och lounge. Bastun fick en välbehövlig upprustning och kompletterades med ett stort soldäck, med tillhörande badtunna. Invändigt renoverades duscharna och stora fönster sattes in i bastuutrymmet och i relaxen, vilket skapat en fantastisk havsutsikt. På gården har huvuddelen av stugorna och byggnaderna målats om och arbetet med att röja sly och utveckla parkmiljön har gett kursgården ett välbehövligt ansiktslyft.

Gästerna trivs

Våra gäster har under 2017 vid upprepade tillfällen framfört hur fint man tycker det har blivit och bokningsläget för 2018 är rekordstort. Detta är särskilt roligt eftersom

vi ser en ökad efterfrågan både från Försvarsutbildarna och från myndigheter och organisationer i totalförsvaret.

Därutöver har vi under året fått in flera förfrågningar om möjligheter för våra gäster att hyra gården för bröllop och jubileer, vilket vi givetvis hjälper till med i mån av plats.

Restaurangens lounge.

Utsikten från restaurangens altan.

Fortfarande har vi dock en utmaning i att få Luftvärnsförbundets medlemmar att ytterligare utnyttja vår fina kursgård. Därför hoppas vi att ni i ännu större utsträckning hör av er till oss på kursgården för att boka stugor eller rum för konferenser, kurser eller bara en avkopplande semester i en fantastisk skärgårdsmiljö.

Ett av rummen i konferensen.

Utvecklingen går vidare

Under 2018 kommer arbetet med att utveckla och renovera kursgården fortsätta. Fokus i år kommer vara att renovera Jan-Pers samt ytterligare någon av de mindre stugorna, till en trevlig standard med möjligheter till självhushåll och terrass med havsutsikt. Där utöver fortsätter arbetet med att måla stugor och förbättra parkmiljön. I konferensen kommer förbättringar göras för att skapa en ökad trivsel och funktionalitet och över hela kursgården kommer det tack vare det nya bredbandet kunna erbjudas trådlöst internet.

Preliminärt öppnar kursgården för säsongen den 4 maj och beräknas stänga den 4 okto-

ber. I år kommer ni som medlemmar ännu tydligare erbjudas att delta i kursgårdens aktiviteter. Vi hoppas på att ni vill vara på gården tillsammans med oss och njuta av den fantastiska skärgårdsmiljön på Väddö och samtidigt hjälpa oss att ta hand om vår fina medlemsägda kursgård.

Restaurangen sedd från stranden.

Inför säsongsöppningen hoppas vi därför också att ni vill stötta oss att göra gården fin för säsongen och erbjuder därför alla medlemmar att komma och hjälpa oss med förberedelserna inför sommaren och våren.

Därför kommer vi i ett särskilt utskick inbjuder er till att fira Valborg på kursgården, där vi erbjuder mat och boende och ni hjälper oss med arbetet i trädgården och i husen. Självklart kommer bastun vara i gång, baren öppen och på Valborgskvällen erbjuds en bättre middag med musik- och underhållning.

Vi ser gärna att vi träffar er alla snart igen och önskar er varmt välkomna till Väddö. Tillsammans har vi en fantastisk kursgård som behöver sina medlemmar för att komma till full användning och bästa utnyttjande inom Luftvärnsförbundet och totalförsvaret. Vi uppmanar er alla att besöka oss under säsongen och utnyttja våra särskilda medlemspriser och vi hoppas också att ni tar möjligheten att höra av er till oss med förslag, frågor eller funderingar kring verksamheten.

Vårt Luftvärn elektroniskt

Luftvärnsförbundet har beslutat att utöka utgivningen av "Vårt Luftvärn" med två binummer per år, som utsänds elektroniskt under kvartal 2 respektive 4. De omfattar främst inbjudan till våra aktiviteter. Binumren har en lägre ambitionsnivå än huvudnumren, som utges i kvartal 1 och 3. Redaktör för huvudnumren är Björn Kagger och för binumren Michael Reberg.

För att få dig tillsänt de elektroniska numren måste du anmäla din e-postadress till förbunds-kansliet via: lv@forsvarsutbildarna.se

Aktiviteter våren 2018

Luftvärnsförbundet

Försvarsinfo hos FMV

I Stockholm

Måndag 26 februari

Mer info på sidan 9

ULv våraktiviteter 2018

I Norrtälje, Livgardet, Väddö

16 januari till 6 juni

Mer info på sidan 4

Förbundsstämma 2018 och försvarsinfo

Vid Militärhögskolan Karlberg i Stockholm

Lördag 17 mars Mer info på sidan 5

Nationaldagsfirande och fanvakt

I Stockholm, Kungsträdgården – Skansen

Onsdag 6 juni Mer info på sidan 4

*Ja, ditt deltagande behövs!
Kom och trivs på våra aktiviteter.*

Hjärtligt välkommen!

*Senaste nytt, se vår hemsida
www.forsvarsutbildarna.se/lv
och på Facebook "Svenskt Luftvärn."*